

GÖTEBORGS UNIVERSITET

REMISSVAR

2015-05-18 Dnr **VR 2015/28**

Miljö- och energidepartementet
103 33 Stockholm

Remissvar avseende

Promemoria om lagstiftning för genomförande av Nagoyaprotokollet, Dnr M2014/1331/R.

Göteborgs universitet har valt att, genom Göteborgs miljövetenskapliga centrum, GMV, kommunicera promemorian med ett 23 forskare, som bedriver forskning inom utredningens område. En av dessa har lämnat skriftliga yttrande, vilket får gälla som universitetets svar.

På uppdrag

Ulf Andersson
ulf.andersson@gu.se

Yttrandet berett av Claes Persson, Föreståndare för herbariet (herbarium GB), Institutionen för biologi och miljövetenskap vid Göteborgs Universitet.

Sammanfattning och generella kommentarer

Herbariet vid Göteborgs universitet (GU) är positiv till det stora flertalet av de förslag som promemorian framför för att genomföra Nagoyaprotokollet och EU-förordningen. Det är dock nödvändigt att forskare och andra användare får tydliga instruktioner om vad som gäller då mycket fortfarande är oklart hur protokollet skall tolkas. Många begrepp såsom *tillbörlig aktsamhet, användare och traditionell kunskap* (efter hur lång tid blir kunskapen traditionell?) är vaga och svåra att veta vad de innebär. Här är nödvändigt att man kunna vända sig till en enda myndighet för att få instruktioner och vägledning. Promemorians förslag är till vissa delar så diffusa att om den inte styrs upp med tydliga instruktioner kommer med all sannolikhet den byråkratiska bördan att öka drastiskt. Detta vore mycket olyckligt då ett av målen för konventionen är att ägna sig åt att bevara biologisk mångfald, inte åt administration.

GÖTEBORGS UNIVERSITET

Besöksadress Vasaparken Postadress Box 100, 405 30 Göteborg
Telefon +46(0)31 786 0000 E-post. registrator@gu.se

sidan 1 av 2

Övriga frågor

Vad gäller när en genetisk resurs inhämtats från ett land som inte ratificerat konventionen om Biologisk mångfald och/eller Nagoyaprotokollet (ex. U.S.A.)? Är det alltid ursprungslandet som har betydelse, även om arten har odlats i många generationer eller funnits i odling i, låt säga, 50 år? Om arten naturaliseras i det nya landet är den då omgående att betrakta som inhemsk eller krävs det ett visst antal generationer eller påvisad förekomst i ett visst antal år för att arten skall betraktas som inhemsk?

4.3 Tillträde till svenska genetiska resurser och svensk traditionell kunskap

Vi anser vi att det är bra att tillträdet till svenska genetiska resurser och svensk traditionell kunskap inte regleras ytterligare då tillträdet redan regleras genom Allemansrätten, fridlysning och genom specifika reservatbestämmelser.

5.2 Föreskrifter om skyldigheter för användare

Herbariet i Göteborg anser att idén är god om att de som mottar forskningsmedel som avser användning av traditionell kunskap och genetiska resurser bör uppvisa tillbörlig aktsamhet är god. Den bör dock begränsas till stora statliga anslagsgivare såsom VR och Formas då det kan bli svårt att kräva av mindre privata anslagsgivare.

6.1 Behörig myndighet

Herbariet i Göteborg anser att endast en behörig myndighet bör utses. Skulle flera myndigheter utses skulle byråkratin öka i all väsentlighet. Då det råder stor osäkerhet bland forskare om hur Nagoyaprotokollet och EU-förordningen skall tillämpas är det av stor vikt att det finns en enda kontaktpunkt som man kan vända sig till.

6.3 Närmare om myndighetsansvaret kopplat till EU-förordningen och Nagoyaprotokollet

Förslaget är vagt och mycket allmänt hållet. Det bör på ett tydligare sätt framgå att övervakningen framför allt gäller när det är fråga om produktutveckling. För universitet och museer som regelbundet handskas med genetiska resurser är övervakningen föga tillämpbar. GU stödjer däremot förslaget att en dialog utvecklas mellan såväl universitet och forskningsinstitut som regionala museer för att utveckla rutiner som underlättar tillsynsarbetet.

6.4 Samverkansråd

Herbariet i Göteborg anser att förslaget om ett samverkansråd är bra och mycket viktigt för att ge stöd myndighet som utses. Det är av största betydelse att myndigheten får stöd och arbetar nära forskningsinstitutioner och företag som hanterar genetiska resurser. På forskningssidan bör någon de svenska noderna av CETAF (Consortium of European Taxonomic Facilities) vara representerade i samverkansrådet. Likaså är NAMSA (Naturhistoriska museers samarbetsorganisation) en självklar kandidat som medlem i ett samverkansråd.

7.2 Överträdelser av deklaraions- och informationskrav

Här är det betydelsefullt att få vägledning och att förordningen är tydlig. T.ex. vad menas med tillbörlig aktsamhet.

7.4 Förverkande

Här behövs det tydliga regler. Om en genetisk resurs används på ett otillbörligt sätt vem skall då ta hand om materialet, en betrodd samling eller skall materialet skickas tillbaka till ursprungslandet?